

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Rozoga deszkabódékban és szemétből épült házakban ezer meg ezer ember lakik a főváros területén*

Forrás: *Uj Nemzedek*

Bp

(Hely)

1927. 10. 26

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

361.1

Hely

Idő

"1927"

Személy

Helyszám

353.32.1927

Rozoga deszkabódékban és szemétből épült házakban ezer meg ezer ember lakik a főváros területén

— Az Uj Nemzedék tudósításától —

A főváros szívében megindult az építkezés. Szinte máról-holnapra új házak emelkednek ki a földből, hatalmas bérpaloták, amelyek legalább ötven-ötven lakással igyekeznek enyhíteni a lakásínséget. Divatba jött az emelet ráépítés is és számos alacsony házra huznak föl egy-két emeletet. A fölületes szemlélő, aki csak a város közepén jár-kel és akit utja nem visz el a perifériákra, azt hihetné, hogy a lakáskérdés egy-kettőre megoldást nyer és a jövő esztendőre már mindenki emberséges földél alá jut. Pedig *naiv hiedelem ez*. Hosszu évekig eltarthat még, amíg ez az égő fontoságu kérdés végérvényesen rendeződik, mert ezer s ezer család él még a legrettenetesebb lakáviszonyok között, emberkez nem méltó hajlékokban. Csak ki kell látogatni a külvárosokba és elszörnyesztő tapasztalatokat tehet az ember a szinte hihetetlen lakásnyomorúságról. És ennek a nagyfoku lakásínségnek az enyhítése, sajnos, nem következhetik be egy-hamar.

Lakás — kimustrált mutatványosbódék deszkájából

Se vége, se hossza Angyalföldön a fából

épült, egészen apró kis vityillóknak, amikben rendszerint nagyszámu családok huzódnak meg. *Ólakra, fűskamrákra és falusi illemhelyekre hasonlító kalyibák egész sora emelkedik Angyalföld üres telkein, nem ritkán a legnépesebb bérkaszárnnyak szomszédságában.*

Ákad még cigánysátorra emlékeztető alkalmatlanság is, amelynek egyik nyitott oldalán szabadon fúj be a szél és esik be az eső.

Angyalföld legnépesebb utvonala, mint például a Szent László-ut és az Országbíró-utca is telve vannak ilyen és hasonló, fából épült barakklakással. A Petneházy-utca 18. számu telken éppen tavaly ősszel épült föl egy nagyobb barakképület, amelynek fölépítéséhez a lakók két-hárommillió hozzájárulást adtak. Mintegy harmincemillió koronát szedett be Mayer Jakab telektulajdonos a tizennégy családtól, akik abban a hiszemben adták a pénzt, hogy *rendes hajlékokhoz fognak jutni*. Csak a beköltözéskor derült ki, hogy téglaház helyett olyan fabarakkokba kell beköltözniük, amelynek anyaga kimustrált ligeti mutatványosbódék korhadt deszkáiból került ki. Azóta a leghetetlenebb állapotban él itt a tizennégy család. A padlásra nem mernek följárni, mert félnek, hogy *padlózata a fejükre*

szakad, a pincét nem használhatják, mert — nincs s ablak is rendszerint csak az ajtón van. A tizennégy család — közel negyven személy — összesen két félreeső helyet használ, villany nincs, vízvezeték, vagy kut szintén nincs, ellenben a vizet a szomszéd házból cipelik át s külön egy-kétpengős vízdíjat fizetnek érte. Mindezek tetejébe a házbér akkora, hogy dicsegetésre váltnék a város belsejében épült, kifogástalan lakásoknak is.

Az itten talált állapotok azonban még para-

dicsomlak két Hungária-körutj nyomortanyáé hoz képest. A Hungária-ut 76 számu telken sertések, csirkék és lovak között tizenöt család huzódik meg különféle dülöngelő kalyibákban. A teleknek nincs kerítése, ellenben a udvar közepén hatalmas trágyadomb terpeszkedik s ontja magából a büzt. Villanyról persze szó sem lehet.

A teleknek az a háromfalu viskó a dísze amelynek lakóját a szabadon maradt oldalról semmi sem védi a szél, eső és hideg ellen. Tulajdonosának, Gáspár Jánosnének elfogyott a pénze, amikor a negyedik fal „megépítésére” került volna a sor s így, amíg továbbépítheti a számalmas bódét, a telep nyomorúságain kívül még az időjárás viszontagságait is szenvednie kell.

Az a telekkel szomszédos, 78. számu telek hasonlóan szomorú nyomortanya. Udvarán rétentő nagy pocsolva, amiből moslék és hulladék szaga árasztja a büzt, párosulva a jól megtermelt trágyadomb szagával. A pocsolva esős időben megduzzad s a szennyes lé a „lakások” küszöbéig terjed. A „lakások” sárral tapasztott deszkavityillók, amiket kátránypapír burkol. Padlójuk nincs, de a falakon penészgombák tenyésznek. Az illemhely az udvar

végében áll — nyitottan. Vízöblítés nincs. Vízvezeték, kut egyáltalán nincs s a vizért a szomszéd házba járnak át a lakók. A düledező, rozoga odukban több, mint száz lélek lakik, minden lakásban van néhány gyerek s legalább ugyanannyi albérlő. Már előre félnek a téltől a hidegtől, hogy lefagy a kezük-lábuk. — ha ugyan rájuk nem szakad addig a sok-sok korhadt viskó.

Nyolcvan lélek a lebontandó deszkabódékban

Semmiel sem rózsásabbak a viszonyok a Jász-utcában, amely valóban az Isten háta mögött van. A bódék egész sora emelkedik itt is, mint különben Angyalföldön mindenfelé. A Jász-utca 13. számu telken tizenöt vityilló sorakozik egymás mellett. Tizenöt család, közel nyolcvan személy lakja ezeket a deszkabódékat, amiket ők maguk, személyesen építettek föl. A tulajdonos, Hahn József építész évi másfél millió koronáért adott bérbe egy-egy telekrészt s megígérte a bérlőknek, hogy az építkezésekért vállalja a felelősséget.

A nyár folyamán aztán minden egyes bérlő kapott a VI. kerületi előjáróságtól egy végzést, hogy mivel engedély nélkül építették a „feszkeresztű” bódékat, azokat nyolc napon belül ürítsék ki és bontsák le. A föllebbezés folytán az ügy még folyamatban van, de a lakók máris aggodalmaskodnak: mi lesz, ha a télen válik jogerőssé a határozat? Akkor télvíz idején kikerülnek az utcára s romba kell dönteniük azokat a kis viskókat, amelyekbe minden összekuporgatott vagyonkájukat beleölték s amelyek egészségtelonek és emberekhez nem méltóak voltak ugyan, de mégis csak — hajlékot adtak. Egyöntetűen panaszolják, hogy a tulajdonos nem tartotta be nekik tett ígéretét, amint különben nem vezettette be a megígért vízvezetékét sem. Most aztán a negyedik szomszédba járnak a lakók vízért s a vízhasználat fejében egy pengő hatvan fillért fizetnek a kérdéses ház tulajdonosának.